

121

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 stycznia 2009 r.

w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634 i Nr 227, poz. 1505) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres i sposoby realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, w tym warunki i tryb udzielania wsparcia dla przedsięwzięć realizowanych w ramach tych zadań.

§ 2. Agencja udziela pomocy finansowej z przeznaczeniem na:

- 1) realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej, przetwórstwie produktów rolnych, w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybołówstwie śródlądowym lub w zakresie chowu lub hodowli ryb lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych;
- 2) wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- 3) kształcenie mieszkańców wsi uprawnionych do otrzymania pożyczek i kredytów studenckich na zasadach określonych w przepisach o pożyczkach i kredytach studenckich;
- 4) zbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie.

§ 3. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 1, polega na:

- 1) stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, zwanych dalej „dopłatami”, udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji;
- 2) częściowej spłacie kapitału kredytu bankowego przeznaczonego na sfinansowanie części kosztów inwestycji;
- 3) udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji.

2. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 1, ma na celu:

- 1) poprawę efektywności produkcji polegającej w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania;

- 2) poprawę warunków pracy oraz lepsze wykorzystanie zasobów pracy;
- 3) tworzenie bazy surowcowej upraw roślin energetycznych;
- 4) poprawę jakości i promocję produktów rolnych lub rybnych;
- 5) zwiększenie oferty towarowej oraz jej lepsze dostosowanie do wymagań rynku;
- 6) utrzymanie lub poprawę warunków w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska;
- 7) poprawę warunków w zakresie wymagań dotyczących dobrostanu zwierząt;
- 8) poprawę struktury agrarnej;
- 9) wprowadzanie do obrotu produktów rybnych.

3. Zakres inwestycji objętych pomocą, o której mowa w § 2 pkt 1, jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 4. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 2, polega na:

- 1) stosowaniu dopłat udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz kosztów odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 pkt 2;
- 2) udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów, o których mowa w pkt 1.

§ 5. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 1 i 2, dotyczy kredytów bankowych udzielanych przez banki w ramach przyznanych tym bankom limitów.

2. Agencja może zawierać umowy z bankami:

- 1) których kapitał własny jest nie mniejszy niż minimum kapitału własnego wymaganego przy tworzeniu nowego banku;
- 2) które prowadzą działalność na obszarze co najmniej 3 województw, z zastrzeżeniem ust. 6.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, zawiera w szczególności:

- 1) warunki kredytowania, w tym określenie wysokości opłat na rzecz banku z tytułu udzielenia kredytu bankowego w wysokości nieprzekraczającej 2 % kwoty udzielonego kredytu, lub warunki udzielania gwarancji i poręczeń spłaty kredytów bankowych, o których mowa w § 11;
- 2) szczegółowe warunki stosowania dopłat do oprocentowania kredytu bankowego;

- 3) zakres, sposób i terminy przekazywania Agencji informacji stanowiącej podstawę planowania kwoty dopłat na rok następny, w tym prognozy kwot kredytów bankowych planowanych do udzielenia w roku następnym;
- 4) terminy powiadamiania o limicie dopłat;
- 5) sposób i terminy zgłaszania zapotrzebowania i rozliczania dopłat;
- 6) warunki monitorowania wykorzystania i spłaty kredytu bankowego;
- 7) sposób przeprowadzania przez Agencję i bank kontroli realizacji przez kredytobiorcę umów kredytu objętych dopłatami;
- 8) sposób przeprowadzania przez Agencję kontroli realizacji przez bank umów kredytu;
- 9) warunki zwrotu Agencji dopłat lub ich części lub kwot na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego przez:
  - a) bank — w przypadku udzielenia kredytu bankowego niezgodnie z przepisami rozporządzenia lub postanowieniami umowy,
  - b) kredytobiorcę — w przypadku wykorzystania przez niego kredytu bankowego niezgodnie z umową kredytu lub sprzedaży — bez zgody banku — użytków rolnych, gospodarstw rolnych lub ich części, obiektów lub urządzeń nabytych za kredyt bankowy z dopłatami lub z częściową spłatą kapitału, jeżeli ich sprzedaż nastąpiła w okresie kredytowania lub w okresie pięciu lat od dnia ich nabycia.

4. Bank dokonuje Agencji zwrotu całości, a w przypadkach określonych w umowie, o której mowa w ust. 2 — części dopłat lub kwoty na częściową spłatę kapitału kredytu, w terminie 2 dni roboczych od dnia:

- 1) stwierdzenia zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 3 pkt 9;
- 2) otrzymania należności lub części należności, na którą składają się:
  - a) kwoty udzielonych dopłat lub kwoty na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego oraz
  - b) odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych, naliczone od dnia przekazania przez Agencję do banku dopłat lub kwot na częściową spłatę kapitału do dnia ich zwrotu na rachunek Agencji.

5. W przypadku odzyskiwania przez bank w wyniku prowadzonego postępowania egzekucyjnego lub upadłościowego należności z tytułu wykorzystania przez kredytobiorcę kredytu bankowego niezgodnie z umową kredytu lub sprzedaży — bez zgody banku — użytków rolnych, gospodarstw rolnych lub ich części, innych obiektów lub urządzeń nabytych za kredyt bankowy z dopłatami lub z częściową spłatą kapitału, jeżeli ich sprzedaż nastąpiła w okresie kredytowania lub w okresie pięciu lat od dnia ich nabycia, bank w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania cało-

ści lub części należności zwraca Agencji kwoty otrzymanych dopłat lub kwoty na częściową spłatę kapitału wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 4 pkt 2 lit. b, w wysokości proporcjonalnej do odzyskanych należności.

6. Przepisu ust. 2 pkt 2 nie stosuje się do banków zrzeszających i banków spółdzielczych zrzeszonych z bankami zrzeszającymi na zasadach określonych w przepisach o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

§ 6. 1. Warunkiem udzielenia pomocy, o której mowa w § 2:

- 1) pkt 1 — jest dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego lub o udzielenie gwarancji, lub o poręczenie spłaty kredytu bankowego udzielonego na sfinansowanie części kosztów inwestycji planu inwestycji;
- 2) pkt 2 — jest dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego opinii wojewody zawierającej określenie zakresu i wysokości szkód oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 pkt 2.

2. Komisja, o której mowa w ust. 1 pkt 2:

- 1) składa się co najmniej z 3 osób mających wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa, rybactwa, a w przypadku szacowania szkód w budynkach lub budowlach służących do prowadzenia działalności rolniczej co najmniej 1 osoba wchodząca w skład komisji powinna mieć wykształcenie i doświadczenie zawodowe w budownictwie;
- 2) składa wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 pkt 2, protokół oszacowania szkód.

3. Protokół oszacowania szkód zawiera:

- 1) imiona i nazwiska członków komisji;
- 2) datę oszacowania szkód, o których mowa w § 2 pkt 2;
- 3) adres i miejsce zamieszkania producenta rolnego albo adres i miejsce położenia gospodarstwa rolnego lub prowadzenia działu specjalnego produkcji rolnej;
- 4) informacje o zakresie i wysokości szkód w uprawach, zwierzętach gospodarskich, rybach lub środkach trwałych;
- 5) informacje o kosztach nieponiesionych w związku z wystąpieniem szkód;
- 6) informacje o kwotach uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych, zwierząt gospodarskich, ryb lub środków trwałych;
- 7) czytelne podpisy członków komisji oraz producenta rolnego.

4. Protokół oszacowania szkód sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje wojewoda właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 pkt 2, a drugi producent rolny.

§ 7. 1. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w § 2 pkt 1, z zastrzeżeniem § 9—11, nie może przekroczyć:

1) na gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej:

- a) 40 % kwoty udzielonego kredytu bankowego,
- b) 50 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest realizowana przez osobę, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie kredytu nie ukończyła 40. roku życia,
- c) 50 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest prowadzona w dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rolnym położonym na:

— obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub

— obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach o ochronie przyrody,

d) 60 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest prowadzona przez osobę, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie kredytu nie ukończyła 40. roku życia, w dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rolnym położonym na:

— obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub

— obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach o ochronie przyrody,

e) 75 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest prowadzona w dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rolnym do dnia 31 grudnia 2008 r. w związku z wdrażaniem dyrektywy Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68);

2) w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, rybołówstwie śródlądowym lub w zakresie chowu lub hodowli ryb:

a) 40 % kwoty udzielonego kredytu bankowego na realizację inwestycji na pokładzie sprzętu pływającego służącego do wykonywania rybołówstwa śródlądowego,

b) 60 % kwoty udzielonego kredytu bankowego na realizację inwestycji w zakresie wprowadzania do obrotu produktów rybnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, rybołówstwa śródlądowego lub w zakresie chowu lub hodowli ryb,

c) 100 % kwoty udzielonego kredytu bankowego na realizację inwestycji z przeznaczeniem na urządzenia służące do wykonywania rybołówstwa śródlądowego.

2. Pomoc jest udzielana podmiotom prowadzącym:

1) gospodarstwo rolne lub działy specjalne produkcji rolnej na inwestycje obejmujące zakup używanych maszyn i urządzeń rolniczych, w tym ciągników rolniczych,

2) przedsiębiorstwo zajmujące się produkcją, przetwórstwem i wprowadzaniem do obrotu produktów rybnych

— będące małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu przepisów załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 800/2008”.

3. Wysokość pomocy jest ustalana zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

§ 8. 1. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w § 2 pkt 1, w przetwórstwie produktów rolnych nie może przekroczyć 50 % wysokości udzielonego kredytu bankowego, z zastrzeżeniem § 9—11.

2. Pomoc określona w ust. 1 dotycząca zakupu używanych maszyn i urządzeń może zostać przyznana podmiotom prowadzącym małe lub średnie przedsiębiorstwo w rozumieniu przepisów załącznika I do rozporządzenia nr 800/2008.

3. Wysokość pomocy określonej w ust. 1 jest ustalana zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

§ 9. 1. Kwoty kredytów bankowych objęte pomocą, o której mowa w § 2 pkt 1, udzielaną w formie określonej w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2, nie mogą przekroczyć:

1) 80 % wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne i wynosić więcej niż 4 mln zł;

2) 95 % wartości nakładów inwestycyjnych na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego w ramach realizacji programu osadnictwa rolniczego na gruntach Skarbu Państwa, zaakceptowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i ministra właściwego do spraw finansów publicznych i wynosić więcej niż 4 mln zł;

3) 90 % wartości zakupu nieruchomości rolnych przeznaczonych na utworzenie gospodarstwa rodzinnego w rozumieniu przepisów o kształtowaniu ustroju rolnego lub na powiększenie takiego gospodarstwa i wynosić więcej niż 4 mln zł;

- 4) 70 % wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż:
- 16 mln zł — w przypadku przetwórstwa produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków lub w zakresie rybołówstwa śródlądowego,
  - 8 mln zł — w przypadku działów specjalnych produkcji rolnej lub w zakresie chowu lub hodowli ryb.
2. Kwoty kredytów bankowych, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielane temu samemu podmiotowi, bez względu na liczbę realizowanych inwestycji, do wysokości:
- 4 mln zł — w gospodarstwach rolnych;
  - 8 mln zł — w działach specjalnych produkcji rolnej lub w zakresie chowu lub hodowli ryb;
  - 16 mln zł — w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków lub w zakresie rybołówstwa śródlądowego.
3. Dla podmiotów obowiązanych do sporządzania, na podstawie odrębnych przepisów, skonsolidowanych sprawozdań finansowych wysokość kwoty, o której mowa w ust. 1 i 2, jest ustalana łącznie dla jednostki dominującej i jednostek zależnych.
- § 10. 1. Oprocentowanie kredytów bankowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 oraz w § 4 pkt 1, może być zmienne i nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski w stosunku rocznym.
2. Należne bankowi oprocentowanie, z zastrzeżeniem ust. 3—5, jest płacone przez:
- kredytobiorcę — w wysokości połowy oprocentowania określonego w ust. 1, nie mniej jednak niż 2 %;
  - Agencję — w pozostałej części, jednak dopłata nie może być wyższa niż obliczona zgodnie z § 7 ust. 1, § 8 ust. 1 i § 12 ust. 3, z zastrzeżeniem § 11 ust. 9.
3. Oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, obniża się o 50 % do wysokości nie niższej jednak niż 2 % i zwiększa się dopłaty płacone przez Agencję, jeżeli kredyty bankowe zostały udzielone na:
- zakup użytków rolnych mający na celu:
    - powiększenie gospodarstwa rolnego,
    - utworzenie nowego gospodarstwa rolnego o powierzchni nie mniejszej od ogłoszonej na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego średniej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w danym województwie,
    - utworzenie gospodarstwa rodzinnego w rozumieniu przepisów o kształtowaniu ustroju rolnego lub powiększenie takiego gospodarstwa;
  - utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego przez osoby, które nie ukończyły 40. roku życia;
  - sfinansowanie:
    - części kosztów inwestycji realizowanych przez grupy producentów rolnych wpisane do rejestru grup w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach,
    - części kosztów inwestycji wprowadzających nowe technologie produkcji zapewniające wysoką jakość produktu,
    - części kosztów inwestycji objętych programami branżowymi, zaakceptowanymi przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
    - kosztów wznowienia produkcji oraz kosztów odtworzenia środków trwałych po wystąpieniu szkód, o których mowa w § 2 pkt 2.
4. Dopłaty, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i ust. 3, oraz częściowa spłata kapitału kredytu bankowego, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 2:
- nie przysługują do kredytów bankowych udzielanych na zakup użytków rolnych, budynków lub ich części, maszyn, urządzeń i inwentarza, jeżeli umowa jest zawarta między:
    - małżonkami,
    - rolnikiem a jego następcą prawnym, którym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jest zstępny, przysposobiony lub pasierb rolnika;
  - nie przysługują w odniesieniu do tej części:
    - nabywanych użytków rolnych, która spowoduje powiększenie powierzchni gospodarstwa rolnego lub gospodarstw rolnych będących w posiadaniu tego samego producenta rolnego do ponad 300 ha użytków rolnych,
    - ceny użytków rolnych określonej w umowie, która przewyższa poziom średnich cen rynkowych w danym województwie,
    - nabywanych użytków rolnych Skarbu Państwa, jeżeli płatność jest rozłożona na raty;
  - nie przysługują do kredytów bankowych udzielanych na:
    - zakup użytków rolnych w części przekraczającej 10 % kwoty kredytu bankowego udzielanego na sfinansowanie części kosztów inwestycji,
    - realizację inwestycji w przetwórstwie produktów rolnych:
      - przez podmioty prowadzące przedsiębiorstwo niebędące małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu przepisów załącznika I do rozporządzenia nr 800/2008 lub
      - jeżeli pomoc jest udzielana niezgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5);

- 4) nie przysługują w przypadku sprzedaży — bez zgody banku — użytków rolnych, gospodarstw rolnych, innych obiektów lub urządzeń nabytych za kredyt bankowy objęty dopłatami Agencji, jeżeli ich sprzedaż nastąpiła w okresie kredytowania lub w okresie 5 lat od dnia ich nabycia, a już udzielone podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych.
5. Dopłaty, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i ust. 3 i 4, oraz częściowa spłata kapitału kredytu bankowego, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 2:
- 1) podlegają zwrotowi, a następne nie przysługują, jeżeli kredytobiorca:
    - a) nie zrealizuje planu inwestycji lub nie uruchomi działalności zgodnie z planem inwestycji i umową kredytu,
    - b) wykorzysta kredyt bankowy niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym w planie inwestycji i umowie kredytu,
    - c) nie udokumentuje, w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania środków finansowych z rachunku kredytowego, wydatków poniesionych na cele inwestycyjne fakturą VAT, fakturą VAT RR, rachunkiem wystawionym zgodnie z odrębnymi przepisami lub innymi dowodami wpłaty, w tym dokonany na podstawie aktu notarialnego, umowy sprzedaży lub prawomocnego orzeczenia sądu,
    - d) nie udokumentuje wniesienia wkładu własnego zgodnie z regulaminem kredytowania obowiązującym w banku udzielającym kredytu bankowego;
  - 2) nie przysługują, a już udzielone nie podlegają zwrotowi od dnia:
    - a) trwałego zaprzestania prowadzenia działalności przed upływem okresu kredytowania lub trwałego zaprzestania spłaty kredytu bankowego i odsetek,
    - b) zmiany kierunku produkcji rolnej lub działu specjalnego produkcji rolnej w okresie kredytowania bez uzyskania zgody banku udzielającego kredytu bankowego.
6. Przepis ust. 5 pkt 1 lit. a nie ma zastosowania w przypadku niezrealizowania planu inwestycji lub nieuruchomienia działalności zgodnie z planem inwestycji z przyczyn niezależnych od producenta rolnego.
7. Kwota dopłat lub kwota na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego jest określana w umowie zawartej między bankiem udzielającym kredytu bankowego a kredytobiorcą.
- § 11. 1. Warunkiem udzielenia poręczenia lub gwarancji w ramach pomocy, o której mowa w § 2 pkt 1, jest:
- 1) złożenie wniosku o udzielenie poręczenia lub gwarancji sporządzonego na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję za pośrednictwem banku, z którym Agencja zawarła umowę;
  - 2) przedstawienie planu inwestycji;
  - 3) zawarcie warunkowej umowy kredytu;
  - 4) złożenie zaświadczeń o niezaleganiu z płatnościami podatków oraz składek na ubezpieczenia społeczne;
  - 5) złożenie dokumentu potwierdzającego formę prawną prowadzonej działalności;
  - 6) złożenie sprawozdania finansowego z ostatnich 2 lat — w przypadku podmiotu prowadzącego księgi rachunkowe zgodnie z przepisami o rachunkowości;
  - 7) złożenie oświadczenia o sytuacji finansowej — na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję — w przypadku podmiotu nieprowadzącego ksiąg rachunkowych.
2. Warunkiem udzielenia poręczenia lub gwarancji w ramach pomocy, o której mowa w § 2 pkt 2, jest:
- 1) złożenie wniosku o udzielenie poręczenia lub gwarancji sporządzonego na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję za pośrednictwem banku, z którym Agencja zawarła umowę;
  - 2) zawarcie warunkowej umowy kredytu;
  - 3) złożenie dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 5—7.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, jest rozpatrywany w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.
4. Gwarancje lub poręczenia, o których mowa w ust. 1, są terminowe i mogą być udzielane do wysokości:
- 1) 80 % wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 1 mln zł — w przypadku gwarancji;
  - 2) 60 % wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 1 mln zł — w przypadku poręczenia.
5. Gwarancje lub poręczenia, o których mowa w ust. 2, są terminowe i mogą być udzielane do wysokości 80 % wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 100 tys. zł.
6. Agencja może żądać zabezpieczeń udzielonej gwarancji lub poręczenia, a także poddania się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania cywilnego.
7. Agencja, z tytułu udzielonej gwarancji lub poręczenia, pobiera jednorazowo prowizję w wysokości do 2 % gwarantowanej lub do 1 % poręczonej kwoty kredytu bankowego.
8. Kwotę pomocy z tytułu udzielonej gwarancji lub poręczenia ustala się zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

9. Łączna kwota udzielonej gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu bankowego oraz kwota dopłat lub kwota częściowej spłaty kapitału kredytu bankowego nie może przekroczyć wysokości pomocy obliczonej zgodnie z § 7 ust. 1, § 8 ust. 1 lub § 12 ust. 3.

§ 12. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 2, jest udzielana za zgodą ministra właściwego do spraw rolnictwa, na wniosek wojewody właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

2. Kwota pomocy, o której mowa w § 2 pkt 2, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej różnicę między wysokością poniesionej szkody, ustaloną przez komisję, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 2, i kwotą kosztów poniesionych w związku z wystąpieniem szkód a kwotą wypłaconego odszkodowania z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia tych szkód i kwotą kosztów nieponiesionych w związku z wystąpieniem szkód.

3. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w § 2 pkt 2, nie może przekroczyć:

- 1) 80 % kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006, str. 3), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1857/2006”;
- 2) 90 % kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006 — dla działów specjalnych produkcji rolnej lub gospodarstw rolnych położonych na:
  - a) obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub
  - b) obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach o ochronie przyrody;
- 3) 80 % kwoty intensywności pomocy brutto z tytułu szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia działalności rolniczej, o której mowa w art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1857/2006;
- 4) 90 % kwoty intensywności pomocy brutto z tytułu szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia działalności rolniczej, o której mowa w art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1857/2006 — dla działów specjalnych produkcji rolnej lub gospodarstw rolnych położonych na:
  - a) obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub

b) obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach o ochronie przyrody.

§ 13. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 3, polega na udzielaniu poręczeń spłaty kredytów studenckich na zasadach określonych w przepisach o pożyczkach i kredytach studenckich.

2. Warunkiem przyznania pomocy, o której mowa w § 2 pkt 3, jest:

- 1) złożenie wniosku o udzielenie poręczenia;
- 2) złożenie zaświadczenia o dochodach na osobę w rodzinie;
- 3) zawarcie warunkowej umowy o kredyt studencki;
- 4) złożenie zaświadczenia z urzędu gminy o zamieszkanianiu na obszarze wsi.

3. Poręczenie spłaty kredytu studenckiego może być udzielone do wysokości:

- 1) 80 % wykorzystanej kwoty kredytu;
- 2) 100 % wykorzystanej kwoty kredytu — w przypadku poręczenia spłaty kredytu dla studentów o dochodach na osobę w rodzinie uprawniających do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

4. Pierwszeństwo w uzyskaniu poręczenia spłaty kredytu studenckiego mają studenci o dochodach na osobę w rodzinie uprawniających do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

§ 14. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 4, polega na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnię lub konie, ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej będące małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu przepisów załącznika I do rozporządzenia nr 800/2008.

2. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 4, jest udzielana pod warunkiem dokonania zgłoszenia padnięcia zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce, kozy, świnię lub konie i jego unieszkodliwienia zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

3. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 4, jest udzielana producentom rolnym za pośrednictwem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania lub spalania padłych zwierząt gospodarskich zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.), zwanych dalej „podmiotami utylizacyjnymi”, z którymi Agencja zawarła umowę o udzielenie tej pomocy na dany rok.

4. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 4, nie może przekroczyć:

- 1) 100 % kosztów zbioru i transportu każdej sztuki padłej zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 2) 100 % kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłej zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, podlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.);
- 3) 75 % kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłej zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, niepodlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia wymienionego w pkt 2, lub z gatunku świnie lub konie.

5. Kosztem, o którym mowa w ust. 1, jest opłata za usługi świadczone przez podmioty utylizacyjne określone w ust. 3, z tym że dla producentów rolnych będących rolnikami ryczałtowymi w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług — według ceny brutto, a dla pozostałych producentów rolnych — według ceny netto.

6. Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 4, może być udzielona, jeżeli cena usługi wykonanej przez podmiot utylizacyjny za jedną sztukę padłego zwierzęcia gospodarskiego nie przekroczyła:

- 1) w zakresie zbioru i transportu:
  - a) 127,55 zł — w przypadku bydła, owiec, kóz lub koni,
  - b) 114,04 zł — w przypadku świń o masie ciała powyżej 110 kg,
  - c) 62,72 zł — w przypadku świń o masie ciała powyżej 50 do 110 kg,
  - d) 28,51 zł — w przypadku świń o masie ciała powyżej 20 do 50 kg,
  - e) 5,70 zł — w przypadku świń o masie ciała do 20 kg;
- 2) w zakresie unieszkodliwiania:
  - a) 195,52 zł — w przypadku bydła lub koni mających co najmniej 12 miesięcy życia,
  - b) 58,66 zł — w przypadku owiec lub kóz oraz bydła lub koni mających mniej niż 12 miesięcy życia,
  - c) 58,66 zł — w przypadku świń o masie ciała powyżej 110 kg,
  - d) 32,26 zł — w przypadku świń o masie ciała powyżej 50 do 110 kg,

e) 14,66 zł — w przypadku świń o masie ciała powyżej 20 do 50 kg,

f) 2,93 zł — w przypadku świń o masie ciała do 20 kg.

7. Umowa, o której mowa w ust. 3, może być zawarta z podmiotem utylizacyjnym, który:

- 1) nie wprowadza do obrotu produktów przetworzonych z zebranych padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, z wyłączeniem tłuszczów i mączek zwierzęcych wykorzystywanych wyłącznie do spalania oraz pozostałości powstałych w wyniku spalania;
- 2) wykonuje działalność na obszarze co najmniej jednego województwa;
- 3) złożył w formie pisemnej wniosek o jej zawarcie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, na który ma być udzielona pomoc, o której mowa w § 2 pkt 4.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 7 pkt 3, zawiera wskazanie:

- 1) nazwy, siedziby i adresu wnioskodawcy oraz jego weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego;
- 2) jednostkowych cen oferowanych producentom rolnym określonym w ust. 1 za wykonanie usług w zakresie zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 3) obszaru, z którego będą zbierane padłe zwierzęta gospodarskie z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 4) przewidywanej liczby zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie na obszarze, o którym mowa w pkt 3.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 7 pkt 3, dołącza się zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpis z Krajowego Rejestru Sądowego.

10. Umowa, o której mowa w ust. 3, zawiera w szczególności:

- 1) warunki, sposób i terminy przekazania przez Agencję środków na finansowanie lub dofinansowanie producentom rolnym określonym w ust. 1 kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 2) sposób i terminy rozliczania środków, o których mowa w pkt 1, w tym w szczególności przekazywania zbiorczych zestawień faktur wystawionych producentom rolnym określonym w ust. 1;
- 3) sposób i terminy przeprowadzania przez Agencję kontroli realizacji udzielonej pomocy;
- 4) ceny jednostkowe netto za wykonanie usług w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;

- 5) warunki zwrotu Agencji środków, o których mowa w pkt 1, w przypadku pomocy pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości albo wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem;
- 6) sposób dochodzenia należności z tytułu pomocy pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości albo wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem przez producentów rolnych, o których mowa w ust. 1;
- 7) sposób przekazywania Agencji dokumentów związanych z udzielaniem pomocy w przypadku spraw spornych z producentami rolnymi, o których mowa w ust. 1.

§ 15. 1. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W przypadku umów kredytu zawartych do dnia 30 kwietnia 2007 r. na warunkach i zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82, z późn. zm.¹⁾) dopłaty podlegają zwrotowi wraz z od-

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 63, poz. 295 i Nr 127, poz. 596, z 1997 r. Nr 34, poz. 204 i Nr 145, poz. 972, z 1999 r. Nr 21, poz. 183, z 2000 r. Nr 44, poz. 500, Nr 46, poz. 532, Nr 55, poz. 655 i Nr 86, poz. 961, z 2001 r. Nr 41, poz. 466, Nr 73, poz. 765, Nr 83, poz. 896, Nr 86, poz. 949, Nr 89, poz. 975 i Nr 138, poz. 1548, z 2002 r. Nr 21, poz. 203, Nr 46, poz. 427 i 429, Nr 150, poz. 1242 i Nr 231, poz. 1939, z 2003 r. Nr 159, poz. 1539 i Nr 204, poz. 1980 oraz z 2004 r. Nr 95, poz. 935 i Nr 157, poz. 1642.

setkami ustawowymi, a kolejne dopłaty nie przysługują w przypadku sprzedaży — bez zgody banku — gruntów i gospodarstw rolnych albo innych obiektów i urządzeń nabytych za kredyt bankowy objęty dopłatami Agencji, jeżeli ich sprzedaż nastąpiła w okresie kredytowania lub w okresie 5 lat od dnia nabycia.

§ 16. 1. Umowy dotyczące finansowania lub dofinansowania kosztów zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, zawarte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, wygasają z dniem zawarcia umów określonych w § 14 ust. 3, nie później jednak niż z dniem 31 marca 2009 r.

2. Wnioski o zawarcie umów, o których mowa w § 14 ust. 7 pkt 3, dotyczące pomocy, która ma być udzielana na 2009 r., składa się w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 17. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 77, poz. 514 i Nr 250, poz. 1868 oraz z 2008 r. Nr 8, poz. 42 i Nr 107, poz. 680).

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 10 ust. 4 pkt 3 lit. a, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. (poz. 121)

ZAKRES INWESTYCJI OBJĘTYCH POMOCĄ FINANSOWĄ PRZEZNACZONĄ NA REALIZACJĘ INWESTYCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, DZIAŁACH SPECJALNYCH PRODUKCJI ROLNEJ, PRZETWÓRSTWIE PRODUKTÓW ROLNYCH, PRZETWÓRSTWIE RYB, SKORUPIAKÓW I MIĘCZAKÓW, W RYBOŁÓWSTWIE ŚRÓDLĄDOWYM LUB W ZAKRESIE CHOWU LUB HODOWLI RYB LUB WPROWADZANIA DO OBROTU PRODUKTÓW RYBNYCH

Część A

1. Inwestycje w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej obejmują:

- 1) budowę, przebudowę lub remont połączony z:
  - a) modernizacją budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej, wraz ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi,
  - b) zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażeniem, kosztami rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki, jeżeli rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji inwestycji;

- 2) zakup lub instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia służącego do prowadzenia produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej, obejmujących w szczególności: sprzęt do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, ciągniki rolnicze, przyczepy rolnicze, maszyny lub urządzenia do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania lub konfekcjonowania produktów rolnych, maszyny lub urządzenia do przygotowywania lub składowania pasz, maszyny lub urządzenia do pojenia zwierząt i zadawania pasz, urządzenia do pozyskiwania lub przechowywania mleka;
- 3) zakup użytków rolnych, jeżeli na ten zakup w okresie ostatnich 10 lat nie została przyznana pomoc ze środków publicznych;

- 4) zakup budynków lub budowli, jeżeli na ten zakup w okresie ostatnich 10 lat nie została przyznana pomoc ze środków publicznych;
  - 5) zakładanie lub wyposażanie sadów lub plantacji wieloletnich, w tym plantacji roślin energetycznych;
  - 6) wyposażanie pastwisk lub wybiegów dla zwierząt, w szczególności koszty grodzenia lub budowy wiat;
  - 7) budowę ujęć wody, zakup i instalację urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania lub magazynowania wody, lub do nawodnień ciśnieniowych;
  - 8) zakup lub budowę budynków lub budowli lub zakup i instalację maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska lub poprawie warunków utrzymania zwierząt, w tym służących do składowania, oczyszczania lub separowania odchodów zwierzęcych lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu do produkcji rolnej;
  - 9) zakup i instalację lub budowę, innych niż wymienione w pkt 7 i 8 elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym urządzeń do pozyskiwania energii odnawialnej lub utwardzania placów manewrowych;
  - 10) zakup komputerów i oprogramowań służących ułatwieniu prowadzonej działalności rolniczej, w tym programów księgowych;
  - 11) koszty ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji i które nie przekraczają 12 % kwoty kredytu bankowego, obejmujące:
    - a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
    - b) opłaty za patenty lub licencje,
    - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.
2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.
3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 5—9, mogą być zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2 % ich wartości.

Część B

1. Inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych obejmują:

- 1) budowę lub remont połączony z modernizacją budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;

Część C

1. Inwestycje w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmują:

- 1) budowę, rozbudowę lub modernizację budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania ryb, skorupiaków i mięczaków, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;

- 2) zakup lub zakup i instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia do:
  - a) magazynowania lub przygotowania ryb, skorupiaków i mięczaków do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości i bezpieczeństwa żywności,
  - b) przetwarzania ryb, skorupiaków i mięczaków,
  - c) magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży;
- 3) zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub do magazynowania;
- 4) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
- 5) zakup środków transportu niezbędnych do sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania;
- 6) zakup specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt;
- 7) wdrażanie procedury systemów zarządzania jakością;
- 8) koszty ogólne bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, które nie przekraczają 12 % kwoty kredytu bankowego, obejmujące:
  - a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
  - b) opłaty za patenty lub licencje,
  - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.

2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2—6, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.

3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, mogą zostać zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2 % ich wartości.

Część D

1. Inwestycje w rybołówstwie śródlądowym obejmują:

- 1) budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji, w tym budynków i budowli oraz urządzeń przeznaczonych do rybołówstwa śródlądowego, związanych z poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz jakości produktów rybnych, zdrowia ludzi i zwierząt, a także związanych z ochroną środowiska, w tym:
  - a) zakup, budowę lub modernizację wyposażenia niezbędnego do odłowu ryb,

- b) zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych urządzeń lub maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
  - c) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania oraz do sterowania działaniami rybołówstwa śródlądowego,
  - d) wdrażanie procedury systemów zarządzania jakością;
- 2) budowę, modernizację lub zakup instalacji lub urządzeń ograniczających negatywny wpływ na środowisko lub wpływających na poprawę środowiska;
  - 3) zakup nieruchomości do kwoty 10 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli na ich zakup w okresie ostatnich 10 lat nie została przyznana pomoc ze środków publicznych;
  - 4) koszty ogólne bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, które nie przekraczają 12 % kwoty kredytu bankowego, obejmujące:
    - a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
    - b) opłaty za patenty lub licencje,
    - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.

2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.

3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, mogą zostać zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2 % ich wartości.

Część E

1. Inwestycje w zakresie chowu lub hodowli ryb obejmują:

- 1) budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji produkcyjnych, obiektów stawowych, a także budynków lub budowli służących do produkcji w zakresie rybactwa, w tym:
  - a) zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji,
  - b) zakup urządzeń lub maszyn niezbędnych dla prawidłowego utrzymania obiektów i prowadzenia produkcji,
  - c) zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,

- d) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania gospodarstwem oraz do sterowania procesem produkcji,
  - e) zakup sprzętu mającego na celu ochronę przed drapieżnikami obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli,
  - f) wdrażanie procedury systemów zarządzania jakością, w szczególności mających na celu poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz jakości produktów, zdrowia ludzi lub zwierząt, związanych z ochroną środowiska, a także wspieranie tradycyjnych form chowu lub hodowli ryb;
- 2) zakup lub modernizację łodzi wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb;
- 3) zakup nieruchomości do kwoty 10 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli na ich zakup w okresie ostatnich 10 lat nie została przyznana pomoc ze środków publicznych;
- 4) koszty ogólne bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, które nie przekraczają 12 % kwoty kredytu bankowego, obejmujące:
- a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
  - b) opłaty za patenty lub licencje,
  - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.
2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.
3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, mogą zostać zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2 % ich wartości.